

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
Teacher Participation in Academic Administration in The Taling Chan District Office
Under Department of Education Bangkok Metropolitan Administration

เอี่ยมพร สุภาพ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: s66561802058@ssru.ac.th

ธดา สิทธิธาดา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ประชากรทั้งหมด 270 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด และ 2) ครูผู้สอนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน ที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงาน เขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ หรือประสบการณ์การทำงานของครูนั้น ล้วนมีการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในระดับที่ใกล้เคียงกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ, ครูผู้สอน, สำนักงานเขตตลิ่งชัน

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of teacher participation in academic administration at schools under the Taling Chan District Office, Bangkok Metropolitan Administration, and 2) compare the participation in academic administration among teachers classified by gender, age, and work experience. The population consisted of 270 teachers, and the sample group included 159 teachers from schools under the Taling Chan District

Office, Bangkok Metropolitan Administration. Data were collected using a questionnaire and analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA). The research findings revealed that: 1) overall, the teachers in the Taling Chan District had the highest level of participation in academic administration, and 2) there were no significant differences in the levels of teacher participation in academic administration when classified by gender, age, and work experience. This indicates that regardless of gender, age, or work experience, teachers demonstrated a similar level of participation in academic administration.

Keywords: Participation in Academic Management, Teachers, Taling Chan District Office

บทนำ

การพัฒนากำลังคนของไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นสังคมสูงวัย ส่งผลให้ประเทศจะขาดกำลังคนในเชิงปริมาณ ประกอบกับผลิตภาพแรงงานที่ลดลงในช่วงโควิด-19 เพิ่มปัญหาด้านกำลังคนเชิงคุณภาพ การเติบโตของนวัตกรรมแหล่งความรู้ ด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว และแนวโน้มความต้องการเรียนรู้ตามความสนใจ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน การส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560) โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีคุณภาพเป็นการกำหนดเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นผลกระทบที่สำคัญ คือ นักเรียนมีคุณภาพทางการศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามสมรรถนะประจำสายงาน การบริหารจัดการสถานศึกษาจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการสร้างองค์ความรู้ในโลกสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร. 2560)

การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีบทบาทอย่างเต็มที่ ตั้งแต่คิดค้น แก้ไขปัญหา วางแผน ปฏิบัติงาน กำกับดูแลตลอดจนประเมินผลติดตามงานอย่างมีสำนึกรับผิดชอบตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (ราม เรือนทองดี 2564, หน้า 21) การบริหารแบบมีส่วนร่วมมุ่งเน้นกระบวนการตัดสินใจระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันในการทำงาน ทำให้การตัดสินใจแก้ปัญหาเกิดจากข้อมูลรอบด้าน มีการวิเคราะห์ปัญหาและสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหา เนื่องจากผู้ร่วมงานมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในกระบวนการ ต่าง ๆ ทำให้ทุกคนมีความเสมอภาคและรู้มีความสำคัญมีอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการบริหารได้ถูกนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ ไม่ว่าจะหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน โดยมุ่งเน้นสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ซึ่งให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนวัดอินทราวาส สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนใน

สถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อีกทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อสารสนเทศ ในการนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608 - 610)
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการผลิตสื่อการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา
การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2567

การทบทวนวรรณกรรม

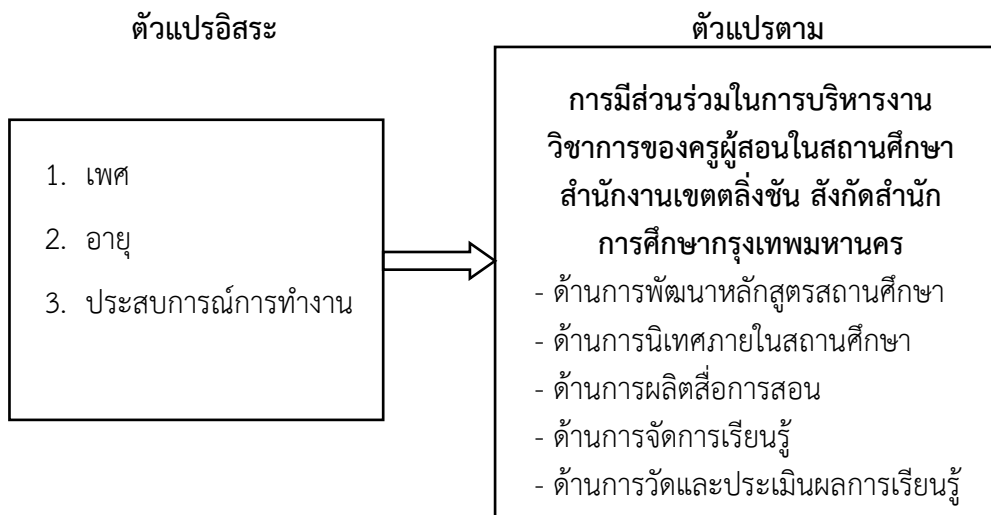
ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และเพื่อสนับสนุนความเข้าใจในประเด็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยเนื้อหาที่ศึกษาประกอบด้วยนโยบายด้านการศึกษา แนวคิดด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

- 1) กระทรวงศึกษาธิการ (2552)
- 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก พิษชาพร ชัยบุญญา (2562)

- 3) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 นิภาพร พินิจมนตรี (2562)
  - 4) การศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ระดับปฐมวัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ชนิภา นาคแก้ว (2562)
  - 5) การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ ปิรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)
  - 6) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี วลยา ไตรญาณ (2564)
  - 7) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เหมภัส เหลลาแหลม (2564)
  - 8) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มเนินพระ สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดระยอง ไกรสิทธิ์ ดิบรรณย์ (2566)
  - 9) การมีส่วนร่วมของครูในแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน Marisa Carvalho, Ilidia Cabral, José Verdasca, José Alves (2021)
  - 10) การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง Moses Njenga (2022)
- ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ใน การศึกษาและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน ประจำปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ องค์ประกอบของแบบสอบถาม มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการผลิตสื่อการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) ผลการตรวจสอบมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าเท่ากับ .983

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาณภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ(Percentage) ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน ใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมของการ

มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการผลิตสื่อการสอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูออกแบบสื่อให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยใช้หลักการออกแบบสื่อ เช่นการจัดวางองค์ประกอบ การใช้สี การเลือกภาพประกอบเพื่อให้สื่อมีความสวยงามและสื่อความหมายได้ชัดเจน รองลงมาคือ ครูวิเคราะห์ผู้เรียนทำความเข้าใจลักษณะของผู้เรียน รูปแบบการเรียนรู้ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ ครูเลือกประเภทของสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูใช้เทคโนโลยีในการผลิตสื่อ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพของสื่อ

2) ด้านการจัดการเรียนรู้พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รองลงมาศึกษาและทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อทราบถึงความแตกต่างด้านความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูมีบทบาทในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามแผนที่กำหนดไว้ ครูควร สังเกตและบันทึกข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตร วัตถุประสงค์ควรครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้ครูสามารถระบุจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคนได้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูวางแผนการนิเทศโดยกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา กำหนดรูปแบบวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาคือ บันทึกข้อมูลการสังเกตการสอนอย่างละเอียดเป็นรูปธรรมและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ ครูให้ข้อมูลป้อนกลับที่เน้นจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของผู้รับการนิเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูกำหนดเกณฑ์และวิธีการวัดประเมินผลการนิเทศที่ชัดเจน รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อนำไปปรับปรุงการนิเทศ รายงานผลการประเมินการนิเทศต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

5) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ ครูวิเคราะห์บริบทโดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางของหลักสูตร และวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูกำหนดแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง นำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลมาปรับปรุงและพัฒนา

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์การ ทำงาน ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความ
คิดเห็นในทุกด้านอยู่ในช่วง 4.60 ถึง 4.66 ซึ่งแปลผลได้ว่า ครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระดับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่า *p-value* ในทุกด้านมีค่า
มากกว่า 0.05 ซึ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี
ส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่ม
อายุมีการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของการบริหารงาน
วิชาการ (ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, ด้านนิเทศภายในสถานศึกษา, ด้านการผลิตสื่อการสอน, ด้าน
การจัดการเรียนรู้, และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้) พบว่าค่า *Sig.* ในทุกด้านมีค่ามากกว่า 0.05 ซึ่ง
แสดงว่า ในแต่ละด้านของการบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มอายุมีการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า
ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน เมื่อ
พิจารณาในแต่ละด้านของการบริหารงานวิชาการ (ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, ด้านนิเทศภายใน
สถานศึกษา, ด้านการผลิตสื่อการสอน, ด้านการจัดการเรียนรู้, และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้)
พบค่า *Sig.* ในทุกด้านมีค่ามากกว่า 0.05 ซึ่งแสดงว่า ในแต่ละด้านของการบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนที่มี
ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนใน
สถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า จำนวนผู้ตอบ
แบบสอบถามทั้งสิ้น 159 คน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้านเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการผลิตสื่อการ
สอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการ
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพิชชาพร ชัยบุญมา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการ
บริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมใน
การบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจาก มากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัย พบว่า จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการครูผู้สอนในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนในสถานศึกษามองในทิศทางเดียวกัน และมีการกำหนดแนวทางและขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้อย่างเท่าเทียมกัน มุ่งเน้นการพัฒนาครูผู้สอนทุกคนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนิกา นาคแก้ว (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนมีระดับที่ค่อนข้างดี แต่ยังคงมีบางประเด็นที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นได้ เช่น การให้ออกาสครูมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการวางแผนการศึกษา

1.2 ควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพิจารณาการใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การใช้การสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อเก็บข้อมูลที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติของครูผู้สอน

2.2 ควรพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้สามารถสะท้อนความคิดเห็นของครูได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาจเพิ่มคำถามที่เจาะลึกในด้านต่างๆ เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน การฝึกอบรม และทัศนคติของครูในการมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงมหาดไทย. (2560). **แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2560 - 2564**. กรุงเทพฯ:

กระทรวงมหาดไทย.

- ไกรสิทธิ์ ดิบุรุษย์. (2566). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มเนินพระ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ชนิกา นาคแก้ว. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนปฐมวัย สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาพังงา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นิภาพร พินิจมนตรี. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2562). สรุปหลักการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ท.จ.ก.มีนเซอร์วิส ซัพพลาย.
- พิชชาพร ชัยบุญมา. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราม เรือนทองดี. (2564). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). อยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วลยา ไตรญาณ. (2564). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เหมภัส เหลลาแหลม. (2564). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=de.
- Carvalho, M., Cabral, I., Verdasca, J., & Alves, J. (2021). Participatory Educational Research, 8(3), 156–175.
- Moses Njenga, M. (2022). Teacher participation in continuing professional development: A theoretical framework. Journal of Adult and Continuing Education, 29(1).